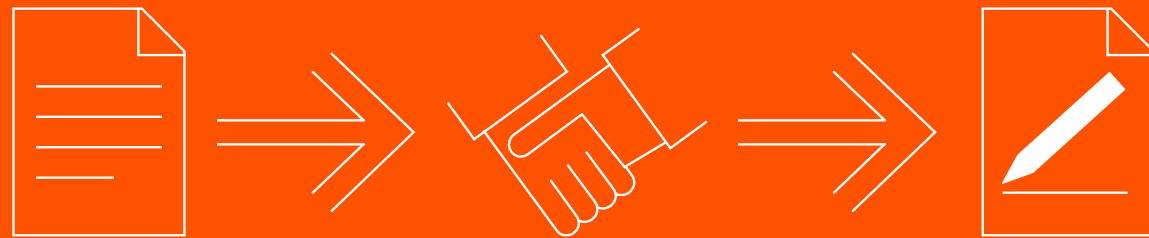
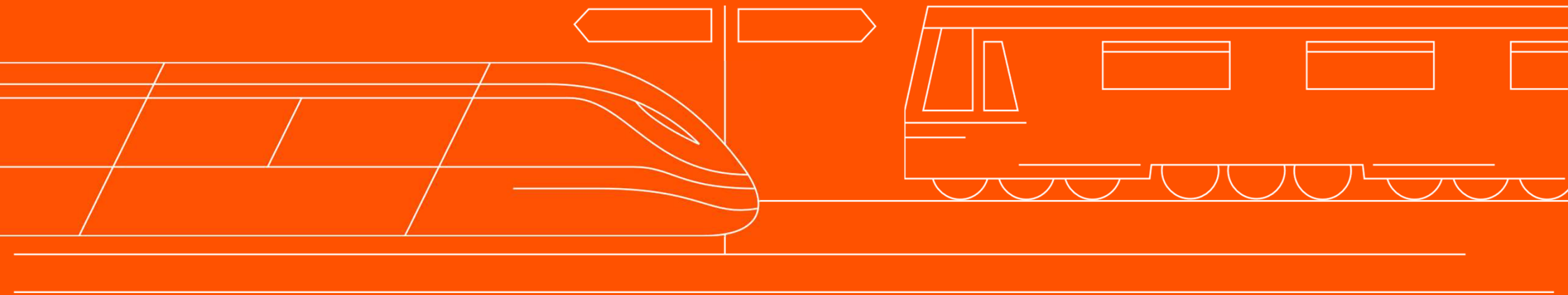

Prezentace je výsledkem společné práce Správy železnic, státní organizace, Univerzity Palackého v Olomouci a Asociace autoškol ČR

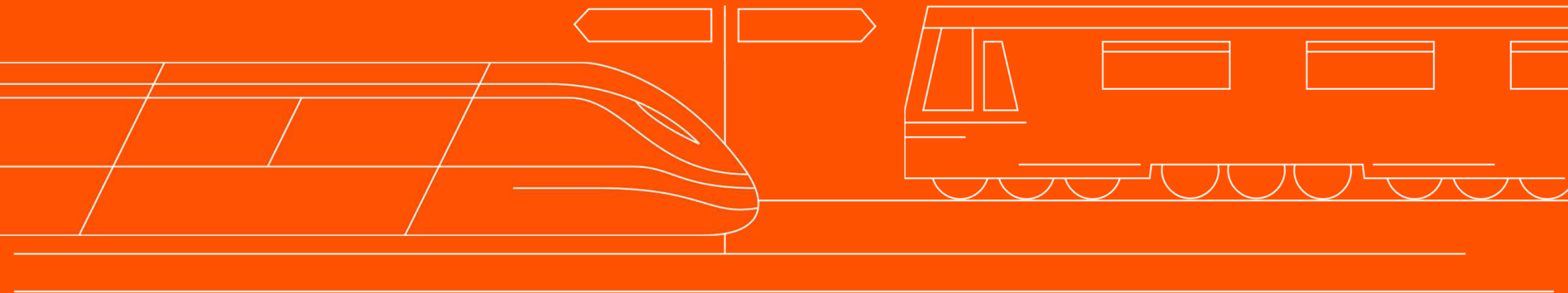
Nebezpečí pro uživatele silničních komunikací na železničních přejezdech

Proč jsou přejezdy rizikové?

- Vlak má dlouhou brzdnu dráhu a nemůže uhnout
- Rychlost vlaku je obtížné odhadnout
- Chyby řidičů vznikají z rutiny a spěchu
- Varovná světla bývají přehlédnuta
- Přejezdy vyžadují 100% soustředění

Typy přejezdů

Přejezdy zabezpečené pouze výstražným křížem, popř. variantně doplněné značkou „Stůj, dej přednost v jízdě“

Přejezd zabezpečený **pouze výstražným křížem** (výstražná dopr. značka A32a nebo A32b):

- Snížíme rychlost tak, abychom byli schopni bezpečně zastavit vozidlo (max. 30 km/h ve vzdálenosti do 50 m od přejezdu).
- Rozhlédneme se vlevo i vpravo; současně se soustředíme na zvukové signály, protože vlak má povinnost houkat.
Pro lepší vnímání zvuku je vhodné ztlumit rádio nebo otevřít okno.
- Na přejezd vjíždíme pouze tehdy, pokud je trať zcela volná a máme jistotu, že jej bezpečně opustíme.

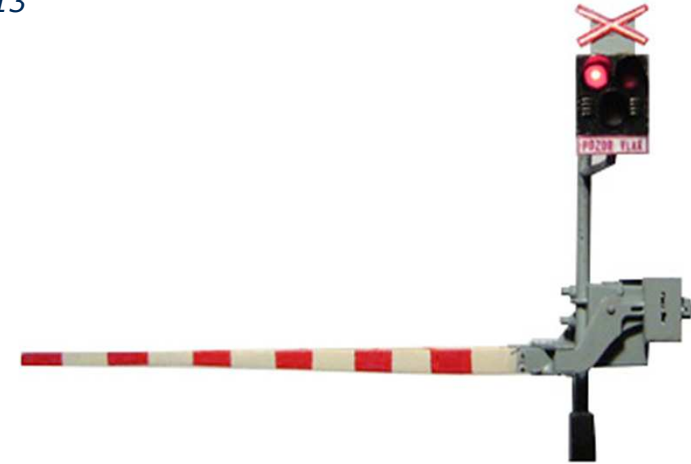
Přejezd zabezpečený **výstražným křížem doplněným o značku „Stůj, dej přednost v jízdě“** (dopr. značka upravující přednost v jízdě (P6))

- **Dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“** ukládá řidiči povinnost zastavit vozidlo před železničním přejezdem **vždy**.
- Zastavení vozidla musí být provedeno na místě, odkud má řidič dostatečný rozhled na trať, aby mohl bezpečně posoudit, zda se k přejezdu neblíží vlak.
- Samotné zastavení vozidla „u dopravní značky“ bez rozhledu není dostačující.

Přejezdy se světly a závory

- Při rozsvícení (*zahájení výstrahy*) **červených světel** (*světelný signál S13 nebo S14a*) okamžitě **zastavíme vozidlo** před přejezdem.
- Na přejezd nikdy nevjíždíme, když se závory spouštějí nebo jsou spuštěné.
- **Nezastavujeme vozidlo v prostoru mezi závory !**
- **Nevjíždíme na přejezd**, pokud je prostor za ním **zaplněný** (např. kolona vozidel, nehoda, jiná překážka).
- Při ukončování výstrahy se nejprve zvedají závory a teprve poté zhasínají (*výstraha ukončena*) červená světla.
Řidič smí pokračovat až ve chvíli, kdy červená světla zhasnou.

Přejezdy se světly bez závor

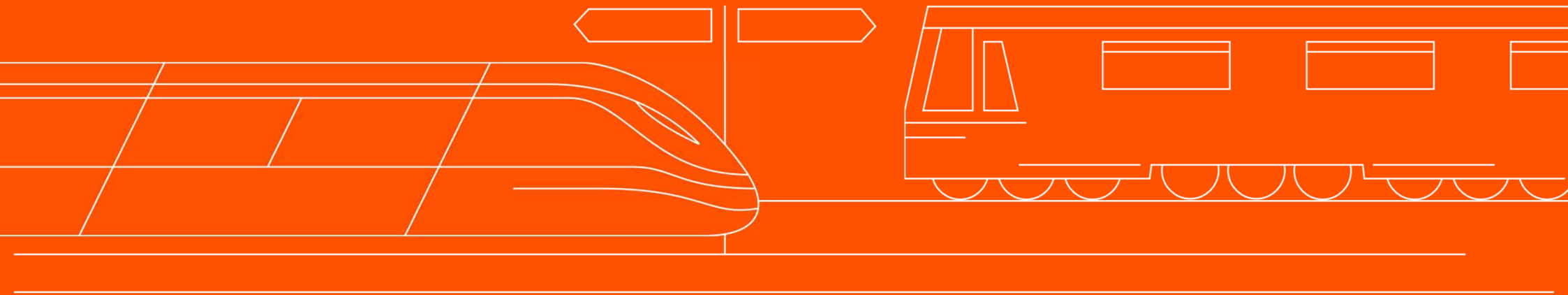
- Při **červené výstraze** (*blikajících červených světlech*) (světelný signál S13 nebo S14a) **zastavíme vozidlo** stejně jako u přejezdu se závorami. **Červená světla jsou absolutním zákazem vjezdu.**
- Pokud světla blikají bíle (*přerušované bílé světlo*) (světelný signál S14b), znamená to, že přejezdové zabezpečovací zařízení (PZZ) je v činnosti a žádné drážní vozidlo se neblíží.
- Pokud světelné **zařízení nesvítí** (*není dáván žádný světelný signál*), je nutné zvýšit opatrnost a důkladně se rozhlédnout. Je-li současně zřejmé, že je přejezdové zabezpečovací zařízení (PZZ) mimo provoz (*např. označeno pomocí přenosného dopravního značení*), řídí se řidič režimem **přejezdu zabezpečeného pouze výstražnými kříži.** V takovém případě blížící se vlak k přejezdu jede sníženou rychlostí a houká.
- S ohledem na vyšší riziko projetí vozidla v době, kdy se blíží vlak, **je důležité nepodceňovat zvukové signály a nepřibližovat se k přejezdu příliš rychle.**

Video **Nikdy nevjížděj na přejezd, když blikají výstražná červená světla!**

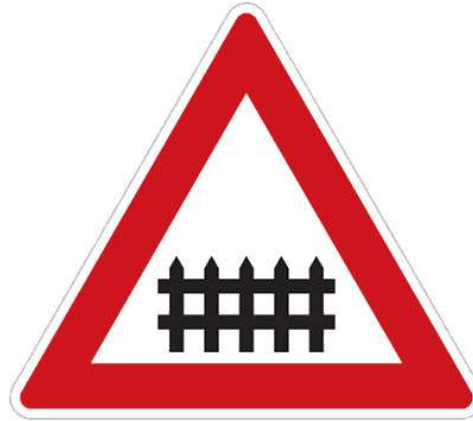
https://www.youtube.com/watch?v=9jNKMoghdWo&list=PL_9qD8YjiAuy17kdah4mfPUskkC5wZB8h&index=8

Dopravní značení před a na železničních přejezdech

Typy přejezdu

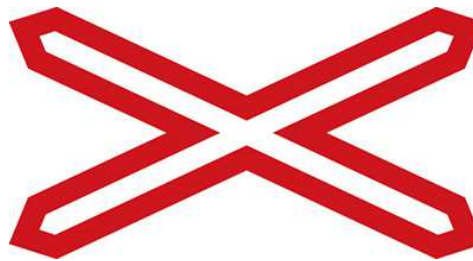

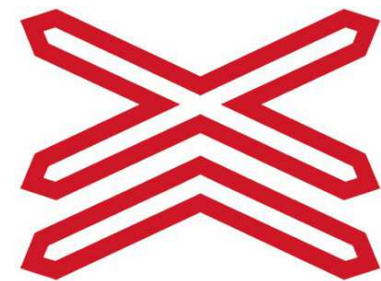
Se závorami

Bez závor

Jednokolejný

Víceokolejný

Návěstní desky

---

240 m

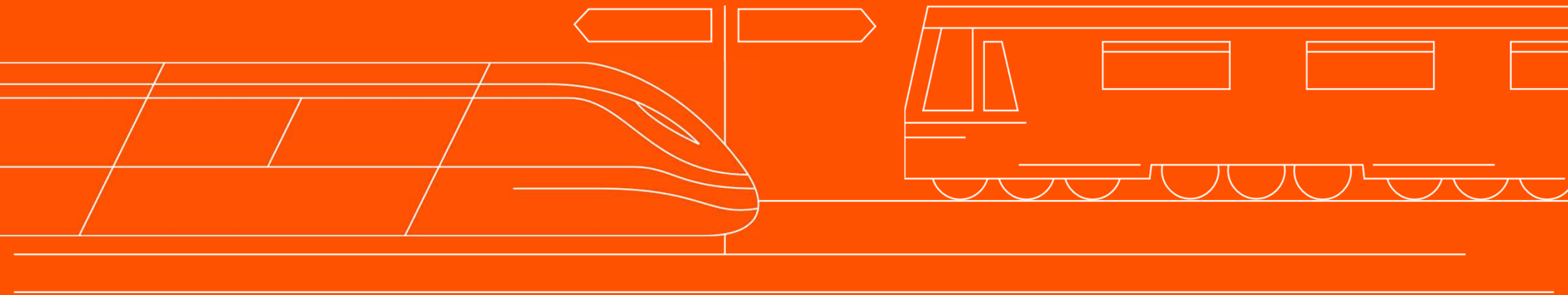

160 m

80 m

Základní pravidla pro bezpečné přejíždění železničních přejezdů

SITUACE NA PŘEJEZDU	POVINNOST ŘIDIČE
Blikají červená výstražná světla	Okamžitě zastavit vozidlo před přejezdem a vyčkat na ukončení výstrahy.
Bílé přerušované světlo	Zařízení je v činnosti, vlak se neblíží; lze projet plynule, max. 50 km/h. Důkladně se rozhlédnout.
Nebliká žádné světlo	Zpomalit, důkladně se rozhlédnout a přejet max. rychlostí 30 km/h.
Závory se spouštějí nebo jsou spuštěné	Nevjíždět na přejezd; zastavit vozidlo před přejezdem a vyčkat.
Výstražný kříž bez dalšího zabezpečení	Snížit rychlost na max. 30 km/h, rozhlédnout se a aktivně naslouchat, případně ztlumit rádio; pokračovat pouze při jistotě bezpečného projetí.
Značka STOP u přejezdu	Zastavit vozidlo před značkou, rozhlédnout se a pokračovat jen tehdy, je-li trať volná.
Prostor za přejezdem je zaplněný (kolona)	Nevjíždět na přejezd, dokud není zajištěno, že jej lze plynule opustit.
Nedostatečný rozhled (mlha, déšť, zástavba)	Přizpůsobit rychlost, případně zastavit vozidlo a vyhodnotit situaci před přejezdem.
Úsek 50 m před přejezdem bez světelného či mechanického zabezpečení (tzn. označení jen výstražným křížem)	Jet maximálně 30 km/h.
V blízkosti přejezdu	Nesmí se předjíždět, otáčet, couvat ani zastavit/stát do 15 m před a za přejezdem.

Základní kroky bezpečného chování

- 1. Zpomalím**
- 2. Vyhledám výstrahu** (bílá/červená/žádná světla)
- 3. Zkontroluji zda nepřijíždí vlak** (zrakem i sluchem)
- 4. Ověřím volný prostor za přejezdem**

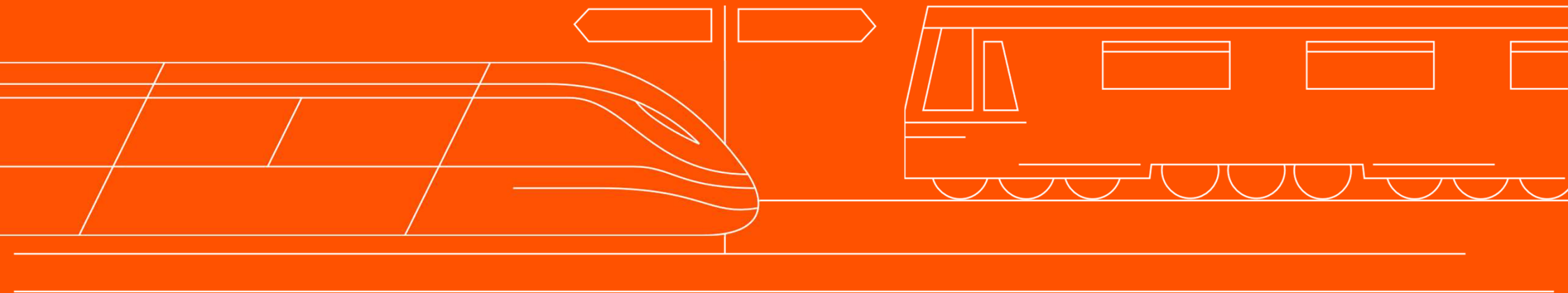
Video **Jak na přejezdech** <https://www.youtube.com/watch?v=P6XuimqztiE>

Rizikové situace

- Nepozornost a únava (Video <https://www.youtube.com/watch?v=woUByYsKIuE>)
- Ostré slunce
- Zvednuté závory při červených světlech
- Přejezd bez závor a bez světel, tzn. zabezpečený jen výstražným křížem
- Porucha na přejezdu
- Nefunkční signalizace
- Uváznutí na železničním přejezdu

Modelová situace 1

Předjíždění cyklisty před přejezdem

Předjíždění cyklisty v obci před přejezdem

— Popis situace:

- Řidič jede v obci a dojíždí cyklistu, který se blíží k železničnímu přejezdu se světelnou signalizací bez závor. Cyklista jede nízkou rychlostí (cca 15–20 km/h). Řidič uvažuje, že jej předjede ještě před přejezdem, aby nemusel čekat, než cyklista trať přejede.
- Prostředí je městské – chodníky, zaparkovaná auta, omezený rozhled, více vizuálních podnětů. Situace představuje typické místo, kde řidiči dělají špatná rozhodnutí kvůli snaze „rychle se cyklisty zbavit“.

— Hlavní rizika:

- Vjetí do protisměru před přejezdem
- Nepředvídatelné chování cyklisty
- Nemožnost zastavit vozidlo včas při spuštění výstrahy
- Nemožnost dodržet boční odstup 1,5 m

Správný postup

1. Vyhodnotit situaci v dostatečném předstihu
2. Snížit rychlost a držet bezpečný odstup
3. Aktivně sledovat stav výstražníku
4. Nepokoušet se o předjetí v blízkosti přejezdu
5. Projet přejezd plynule za cyklistou
6. Předjet až v bezpečném úseku za přejezdem

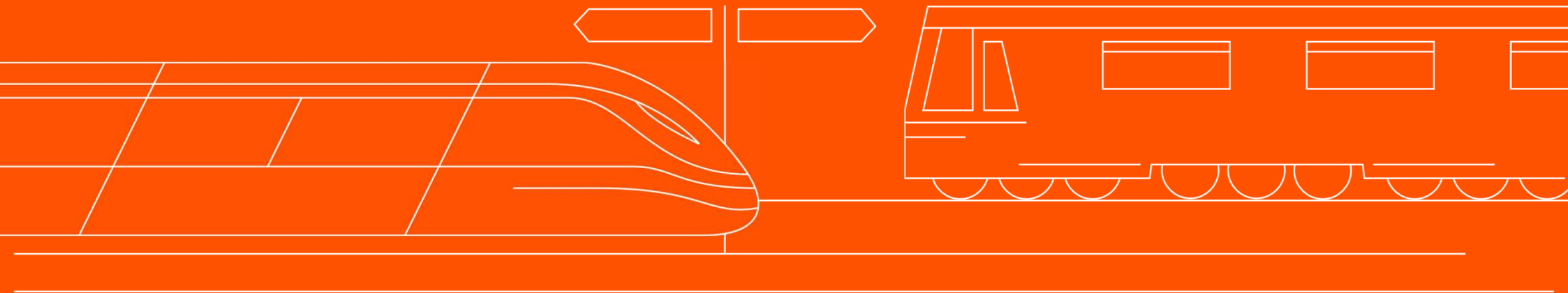

Typické chyby

- Pokus o rychlé předjíždění cyklisty pár metrů před přejezdem,
- Mylný pocit, že předjetí „na 5 metrech“ je ještě v pořádku,
- Snaha vjet do protisměru těsné blízkosti přejezdu,
- Nedodržení bezpečného odstupu 1,5 m,
- Přehlédnutí začínající výstrahy kvůli soustředění na cyklistu,
- Tvrdé brzdění na poslední chvíli, když již není prostor k zastavení vozidla.

Modelová situace 2

Přejezd v těsné blízkosti silniční křižovatky

Přejezd v těsné blízkosti silniční křižovatky

— Popis situace

— Řidič přijíždí z vedlejší komunikace k jednokolejnému železničnímu přejezdu (P7812), který se nachází pouhých cca 6 metrů před křižovatkou s velmi frekventovanou silnicí I. třídy. Přejezd není vybaven světly ani závorami, je zde pouze výstražný kříž a značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“

— Řidič tedy musí ve velmi krátkém úseku vyhodnotit **dvě riziková místa najednou:**

- přejezd, kde může přijet vlak,
- křižovatku, kde musí dát přednost vozidlům na hlavní silnici,
- Prostor mezi přejezdem a hranicí křižovatky je tak krátký, že vozidlo může snadno uváznout na kolejích, pokud se řidič rozhodne vjet, aniž by měl zajištěný volný výjezd.

Přejezd v těsné blízkosti silniční křižovatky

Hlavní rizika:

- Nedostatečný prostor mezi železničním přejezdem a křižovatkou
  - Pouhých několik metrů pro zastavení vozidla, rozjezd a zařazení.
  - U delších vozidel (dodávky, SUV s přívěsem, autobusy) hrozí uváznutí ještě víc.
- Intenzivní provoz na hlavní silnici
  - Kolony nebo plynule jedoucí proud vozidel mohou blokovat výjezd.
  - Řidič může nesprávně odhadnout mezeru pro zařazení.
- Zabezpečený přejezd pouze výstražným křížem
  - Žádná světla, žádné závory → potřeba aktivního sledování trati.
  - Při chybně zvoleném okamžiku vjezdu hrozí zůstat stát na kolejích.
- Nutnost řešit dvě povinnosti současně
  - Zastavit vozidlo na „Stůj, dej přednost v jízdě!“ → ověřit volnost kolejí → zároveň sledovat provoz na hlavní silnici.
  - Velká zátěž na pozornost řidiče.

Správný postup

1. Postupné zpomalování už u návěstních desek,
2. Vyhodnotit oba prvky jako jeden celek,
3. Reakce na značku „Stůj, dej přednost v jízdě!“,
4. Ověřit, zda je za železničním přejezdem volné místo,
5. Vjet na železniční přejezd pouze s jistotou plynulého průjezdu,
6. U delších vozidel zvýšit opatrnost.

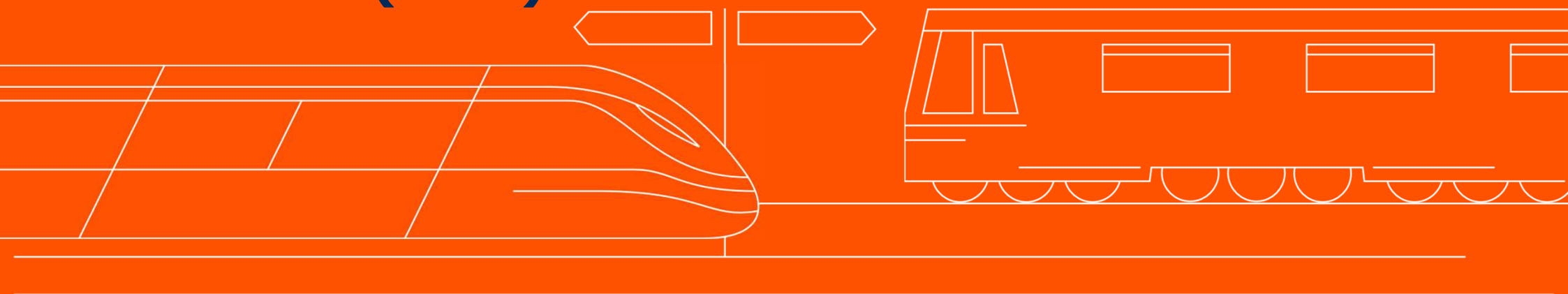

Typické chyby

- Vjetí na železniční přejezd jen proto, že nejede vlak, bez vyhodnocení situace na hlavní silnici,
- Podcenění délky vlastního vozidla nebo přívěsu,
- Odhad mezery v hlavním směru, která je příliš malá → řidič zastaví na kolejích,
- Příjezd příliš rychle → opožděná reakce na značku „Stůj, dej přednost v jízdě!“,
- Rozhlédnutí pouze jednou, bez opětovné kontroly před samotným vjezdem.

Modelová situace 3

Železniční přejezd se světelným zabezpečením ve městě (obci)

Železniční přejezd se světelným zabezpečením ve městě (obci)

— Popis situace

- Řidič se blíží k železničnímu přejezdu (P8244) v husté městské zástavbě na široké vícepruhové komunikaci.
- V okolí železničního přejezdu se nachází čerpací stanice, zastávky MHD, výjezdy z firemních areálů, odbočovací pruhy, chodci i cyklisté.
Železniční přejezd je vybaven světelnou signalizací bez závor.
- Prostor je vizuálně velmi vytížený – množství dopravních značek, reklamních tabulí, světelných signálů a provoz MHD může způsobit, že řidič snadno přehlédne i spuštění červené výstrahy.
- Navíc je rozhled na koleje omezený vegetací a zástavbou, což ztěžuje posouzení, zda se blíží vlak.
- Prostor za železničním přejezdem může být často zablokovaný kolonou nebo auty připravujícími se k odbočení.

Železniční přejezd se světelným zabezpečením ve městě (obci)

Železniční přejezd se světelným zabezpečením ve městě (obci)

Hlavní rizika:

— Vysoká intenzita provozu

- Velké množství vozidel měnících pruhy, odbočujících nebo brzdících.
- Náchylnost k náhlému zpomalení před přejezdem.

— Vizuální zahlcení prostoru

- Reklamy, billboardy, světla MHD, směrové tabule – řidič má příliš mnoho podnětů.
- Výstražník může být „ztracen“ mezi ostatními světelnými signály.

— Omezený rozhled na trať

- Křoviny, budovy, zaparkovaná vozidla nebo oblouk trati.
- Vlák může být viditelný až na poslední chvíli.

— Riziko zastavení na přejezdu kvůli koloně

- Volný přejezd neznamena volný prostor na druhé straně.
- Řidič může vjet na koleje právě ve chvíli, kdy se provoz před ním zastaví.

— Pozdní zachycení začátku červené výstrahy

- Přečhod z bílé na červenou je rychlý.
- Pokud je pozornost rozdělena mezi více prvků, řidič může výstrahu „přehlédnout“.

Správný postup

1. Včasné zpomalení už při příjezdu k návěstním značkám,
2. Aktivní vyhledávání výstražníku,
3. Soustředění na trať a provoz před sebou,
4. Ověřit volnost prostoru za železničním přejezdem,
5. Jednoznačně reagovat na červenou výstrahu,
6. Plynule projet železniční přejezd.

Typické chyby

- Pozdní zaznamenání červené výstrahy kvůli vizuálnímu zahlcení,
- Vjetí na přejezd, i když je prostor za ním zablokovaný,
- Příliš vysoká rychlost na přímém úseku,
- Nesprávné vyhodnocení chování vozidel před přejezdem (např. autobus brzdící k zastávce),
- Zastavení vozidla příliš blízko kolejí při čekání,
- Rychlý rozjezd po konci výstrahy bez ověření, zda se neblíží druhý vlak.

SŽ: veřejné

Děkuji za pozornost

© Správa železnic, státní organizace
Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1

spravazeleznic.cz